

ნანა შავთვალაძე
შალვა დუნდუა

აფა-ს სტილი
გზამკვლევი

საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა
თბილისი
2019

აფა-ს სტილი
გზამკვლევი
2019

ავტორები:

ნანა შავთვალაძე
შალვა დუნდუა

კომპიუტერული უზრუნველყოფა

ნინო სუარიძე

ქართული გამოცემა © საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2019
მისამართი: კოსტავას ქ. 77, თბილისი 0171, საქართველო.
ტელ.: 032 2 55 22 22

ყველა უფლება დაცულია. ამ წიგნის არცერთი ნაწილი არანაირი ფორმით
ან საშუალებით არ შეიძლება გამოყენებული იქნას გამომცემლის
წერილობითი ნებართვის გარეშე.

დაიბეჭდა საქართველოში.

სარჩევი

ნაშრომის გაფორმება და წყაროთა აღნუსხვა	5
აფა-ს სტილის ძირითადი კომპონენტები	7
თავფურცლისა და სათაურის გაფორმება	8
ციტირება	10
მოკლე შიდატექსტური ციტირება	11
ვრცელი შიდატექსტური ციტირება	14
გამოყენებული ლიტერატურა	17
ელექტრონული გამოცემების დამოწმება	21
წყაროთა მითითების ნიმუშები	22
წიგნები	23
პერიოდული გამოცემები	25
სახელმწიფო დოკუმენტები	26
სხვა სახის გამოცემები	27
ინტერნეტწყაროები	28
ილუსტრაციები, ცხრილები და ნახატები	31
ცხრილები	32
დიაგრამები	35
სურათები	37
საბაკალავრო ნაშრომებისთვის დანართი	38
გამოყენებული ლიტერატურა	40

ნაშრომის გაფორმება და წყაროთა აღნუსხვა

მსოფლიოს ყველა უნივერსიტეტი სტუდენტთა და მეცნიერთა მიერ შექმნილი წერიტი ნაშრომების გასაფორმებლად იყენებს რომელიმე აღიარებულ ფორმატს, ოფიციალურ სტილს, რათა აკადემიური ნაშრომები ერთიან ჩარჩოში მოაქციოს.

აკადემიური ტექსტის გაფორმების სტილი არის შეთანხმებათა სისტემა, რომელიც მოიცავს ნაშრომის გაფორმების დეტალურ ინსტრუქციას. მხოლოდ აკადემიური ტექსტის გაფორმების სტილის გამოყენების შედეგად იქცევა ნაშრომი დოკუმენტად.

არსებობს აკადემიური ტექსტების გაფორმების სხვადასხვა სტილი; მათ შორის ყველაზე ხშირად გამოიყენება ორი მათგანი - „აფა“ (ამერიკის ფსიქოლოგიის ასოციაცია), APA – American Psychological Association და „მლა“ (თანამედროვე ენის ასოციაცია) MLA - Modern Language Association. „მლა“ გამოიყენება ხელოვნების, ლიტერატურისა და ზოგჯერ ჰუმანიტარული მეცნიერებების სფეროში შექმნილი აკადემიური ნაშრომებისათვის. „აფა“ კი გამოიყენება ფსიქოლოგიაში, განათლებასა და სოციალურ მეცნიერებებში.

აფა-ს სტილი პერიოდულად იცვლება და მნიშვნელოვანია, რომ დაინტერესებულმა პირებმა თვალყური ადევნონ მიმდინარე ცვლილებებს. აფა-ს სტილის ოფიციალური ელექტრონული მისამართია:

American Psychological Association Publication Manual of the American Psychological Association, 5th. (Washington, D.C.: American Psychological Association, 2001). www.apastyle.org

საქართველოს უნივერსიტეტში რეფერატის, სტატიისა თუ წერილობითი დოკუმენტების დასაწერად გამოიყენება ამერიკული ფსიქოლოგიის ასოციაციის მიერ ჩამოყალიბებული წერის სტილი - აფა და, შესაბამისად, ყოველი საუნივერსიტეტო ნაშრომი ზუსტად მისი მოთხოვნების მიხედვით უნდა იყოს გაფორმებული.

აფა-ს სტილის დაცვა ბევრი თვალსაზრისით არის მნიშვნელოვანი:

- ერთიანი სტანდარტის მიხედვით გაფორმებული აკადემიური ნაშრომების არსებობა მნიშვნელოვნად აიოლებს გამოყენებულ წყაროთა გადამოწმებასა და საჭირო ინფორმაციის მოძიებას.
- აფა-ს სტილის თანმიმდევრული გამოყენება მიუთითებს ავტორის, როგორც აკადემიური შრომის შემქნელის, სანდოობაზე; სტილის დაცვით იგი ადასტურებს, რომ ჯეროვან პატივს მიაგებს წინამორბედ მეცნიერთა ღვაწლს.
- აფა-ს სტილის გამოყენებას შეუძლია თავიდან აგვარიდოს პრაქტიკაში არსებული ისეთი მწვავე პრობლემა, როგორიცაა **პლაგიატი**, ანუ ავტორის ვინაობის დაუსახელებლად მისი იდეებისა თუ მეცნიერული მიგნებების უნებლიე ან მიზანმიმართული მითვისება.

პლაგიატი სერიოზული დანაშაულია და თუ სტუდენტი ზედმიწევნით დაიცავს წყაროთა ციტირებისას აფა-ს სტილის მოთხოვნებს, ის არასოდეს აღმოჩნდება უხერხულ მდგომარეობაში.

აფა-ს სტილი არსებითად ორ ძირითად კომპონენტს მოიცავს:

I. წერიტი ნაშრომის გაფორმების ზოგადი წესი

ფორმატი - (A 4), გამოყენებული შრიფტი (ქართული - Sylfaen; ინგლისური - Arial/Times New Romans);

შრიფტის ზომა - მთლიანი (სათაური, ტექსტი, გვერდი...) ნაშრომისთვის (11), პწკარებს შორის მანძილი (1.5), ველების დაცვა (2.54 სმ/1 ინჩი) და სხვა;

გრძელი ცხრილები - პწკარებს შორის მანძილი (1.0);

ნაშრომის დანომვრა - ნაშრომი ინომრება შესავალი გვერდიდან თანმიმდევრულად არაბული ციფრებით იმავე (ტექსტის) შრიფტითა და ზომით გვერდის ზედა მარჯვენა კუთხეში; გამოწკლისი თავფურცელია, რომელზეც გვერდი არ აღინიშნება;

ნაშრომის ფორმა - ტექსტი, ცხრილი, ილუსტრაცია იწყება გვერდის დასაწყისიდან, დაუშვებელია სივრცის გამოტოვება. ყოველი ახალი თავი იწყება ახალი გვერდიდან.

II. ნაშრომში გამოყენებულ წყაროთა მონაცემების მითითების (ციტირების) წესი

**აფა-ს სტილის გამოყენებისას უნდა ვიცოდეთ, როგორ
გავაფორმოთ:**

- თავფურცელი
- თანმდევი სათაური
- მოკლე ტექსტური ციტირება
- ვრცელი ტექსტური ციტირება
- პერიფრაზირებული ტექსტი
- გამოყენებული ლიტერატურის ჩამონათვალი
- ილუსტრაციები, ცხრილები და ნახატები.

თავფურცლისა და სათაურის გაფორმება

აფა-ს სტილის მიხედვით აუცილებელია, ნაშრომს ჰქონდეს თავფურცელი, რომელიც გარკვეული თანმიმდევრობით იქნება ორგანიზებული.

საბეჭდი სივრცის განსაზღვრისას უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ნაშრომის ტექსტი დაცილებული უნდა იყოს გვერდის მარჯვენა და მარცხენა ნაპირიდან 2.54 სმ-ით (1 ინჩით).

თავფურცლის ზედა მარჯვენა კუთხეში განთავსებულია ე. წ. **თანმდევი სათაური**, რომელიც სრული სათაურის შემოკლებული ვერსიაა და გვერდის აღმნიშვნელი ციფრიდან ხუთი სივრცობრივი ერთეულით არის დაცილებული. სიტყვების რაოდენობა შეზღუდულია (50 სიმბოლომდე) თანმდევი სათაური უნდა გამოჩნდეს აკადემიური ნაშრომის ყოველ გვერდზე. ის ნაშრომთან შედარებით მცირე შრიფტით (8) და დახრილად (Italic) იწერება.

ნაშრომის **სრული სათაური** თავფურცლის ზედა მესამედში ფორმდება. სათაურის ქვემოთ, ორი-სამი ინტერვალის დაშორებით, იწერება ნაშრომის **ავტორის სახელი და გვარი**; შემდეგ - **უნივერსიტეტისა და იმ სკოლის დასახელება**, რომლისთვისაც შეიქმნა რეფერატი; შემდეგ ოთხი-ხუთი ინტერვალის დაშორებით ნაშრომის **ხელმძღვანელის სახელი და გვარი**. თავფურცლის ბოლოს, მის შუა ნაწილში იწერება ნაშრომის შესრულების **ადგილი** და ქვემოთ - **თარიღი** (წელი).